

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglaševane primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

O Zgodovinskem društvu za Spodnji Štajer.

Da je to društvo, ki šteje sedaj dve leti, prepotrebno, to se ne da prerekati. Saj mora narod, če hoče živeti, sebe pred vsem pozna. Slovenci pa nismo tako srečni, da bi nam v to svrhu bilo le treba zgodovinsko knjigo odpreti, češ, v njej najdemo naslikano svoje življenje; mi si moramo svojo zgodovino šele pisati. S tem ne preziramo Kosovega velezaslužnega dela, ki je jelo izhajati in spremenilo našo dosedanje vročo željo po svoji poveznici v upravičeno nado, da tako knjigo vendar enkrat dobimo v roke; nikakor ne, toda Kosovo delo bode podalo le ogrodje, ki se ima še opremiti z nebrojem podrobnosti. Ta oprema pa je ravno tako potrebna, kakor ogrodje samo; okostnica brez krvi, mišic, živcev in žilic tudi še ni celo telo. V tem smislu se je torej ustanovilo omenjeno Zgodovinsko društvo, ki si je postavilo posebno nalogu, poiskati zgodovinskih podrobnosti, tičičih se Slovenskega Štajerja. Poleg tega pa hoče tudi natanko opazovati ter zabeleževati, kako naše ljudstvo baš zdaj živi.

V dosegu tega lepega namena išče Zgodovinsko društvo ostankov naših pradedov podzemljo kakor na njej; ono torej izkopava kamene z napisimi in drugimi znamenji, orodja, posode in okraske, odpira prastare grobove, razkriva ceste in osnove celih sel kakor posameznih hiš, stika po podstrešjih in arhivih za starimi listinami in pismi, pozvedava, kaj si ljudstvo o tem in onem pripoveduje že dolgo časa, proučava vse to, kar nabere, ter poskuša, iščoč medsebojnih zvez teh posameznosti, sestaviti te le v celotna poročila o tej in oni strani našega nekdanjega življenja. Ozirajoč se na sedajnost pa opazuje ljudstvo na domu in v javnosti, pri delu in počitku, v veselju in žalosti, v običajih in nošah, skratka v vsem njegovem življenju. Kar se dožene, se mora vestno zabeleževati v knjigo, ki je

pristopna vsakemu delavcu na tem polju, da vsak delo svojih sotrudnikov pozna, da vsak ve, kje mu je začeti in kje nadaljevati, pa tudi, da se sleherni lahko bolje izobražuje za delo. Tako knjigo izdaja Zgodovinsko društvo v obliki časopisa, kojega sta doslej izšla že dva letnika, ki sta po enoglasni sudbi učenjakov drugih narodov društva v čast. Zraven tega je društvo poleg manjših zgodovinskih knjižic doslej izdalо navod, kako je sestavljati krajevne kronike, to je, kako zabeleževati zgodovinske vesti posameznih krajev, in namerava v najblžjem času objaviti še Navod, kako je ravnati pri izkopavanju starin, in kako je nabirati narodopisno blago. Društvo pa je tudi skrbeti, da si izkopine ohrani; kajti pomen vsake take reči se še le pojasi po drugih rečeh, včasih po že najdenih, mnogokrat in največkrat pa po takih, ki se še iščejo in po velikem trudu končno najdejo. Te stvari se morajo radi tega skrbno shranjevati, da se obvarujejo razpada, pa tudi da se ne poizgubijo. Njih zbirka se imenuje „muzej“.

Vseto, kar smo navedli: izkopavanje, preiskovanje, tiskanje knjig in knjižic, muzej in še drugo pa stane denar; tuintam se sicer dobi kaj zastonj, večinoma pa ne; dandanes pač vsak išče krajcar, kjer ga le more najti. Zato se res ne moremo načuditi, kako je Zgodovinsko društvo pri svojih pičilih prispevkih moglo storiti toliko, kolikor je. Da dopolnimo njeovo dosedanje delovanje, še omenimo, da je doslej pridobilo izkopin in drugih starin že za majhen muzej, ki bi ga rado otvorilo v mariborskem „Narodnem domu“.

Te vrstice imajo namen, rojake naše, ki so delovanje našega velepomembnega in vrlega društva doslej gledali le od daleč, probuditi ter vneti za dobro stvar. Ni ga človeka na naši slovenski zemlji, ki bi društvu ne mogel koristiti, bodisi tako ali tako. Tamu kako starino podari, oni mu jo odstopi za mal denar, ta mu dovoli na svojem zemljišču kopati, drug mu enega ali dva dni kopljje zastonj; ali kdor tega ne more ali neče, vsaj lahko društvo po dopisnici (Naslov: Zgodovinsko društvo v Mariboru)

nazuani, da se je to ali ono našlo, oziroma da se tu ali tam shranjuje kaka starina, in kdor se kaki reči, ki jo ima, nikakor neče odpovedati, lahko vsaj proti pismenemu jamstvu lastninske pravice drnštva dovoli, da tale dotedno stvar postavi v muzej.

Ker se pa z denarjem samim dandanes da opraviti vse, se društvo najbolje podpira z denarnimi prispevki, in to bodisi z darovi, bodisi z udinjo (5 K na leto), za katero društvo dopošilja svoj časopis. Da bi se v tem le oziru moglo storiti še mnogo, kaže naslednji pregled udov v zadnjem letu, ki smo je razpredelili v stanove, da jasneje vidimo to, kar še manjka. Vseh udov je bilo 300: od teh duhovnikov 187, profesorjev 28, odvetnikov in notarjev 20, uradnikov 16, Posojilnic 12, zdravnikov 8, učiteljev 7, društev 6, zasebnikov in dijakov po 4, šol 3, trgovcev 2, častnikov, farmacevtov in obrtnikov pa 1.

Politični ogled.

Zasedanje državnega zbora se prične zopet dne 27. t. m. Vsled novega položaja na Ogrskem se bo tudi vspored za bodoče zasedanje avstrijskega državnega zbora precej spremenil. Predvsem se boje obrtni krogi, da se obrtna postava ne reši pravočasno. Spremembe n. stanejo zategadelj, ker bo v prvi povelikonočni seji vlada podala izjavo o ogrskem vprašanju, o čemer se bo potem pričela razprava. Vendar se v vladnih krogih pričakuje, da se drugo branje o obrtnih postavah dožene še v mesecu maju, nakar bo vlada skrbela, da sprejme zakon gosposka zbornica nespremenjenega. Zgodi se to le tedaj, če ne bo poslaška zbornica na načrtu kaj znatnega spreminja. Poljaki hočejo, da bi se obenem z obrtnim zakonom dognal tudi zakon proti pijančevanju; temu pa se upirajo nemški poslanci. Ako se bodo delale obrtnemu zakonu ovire, namerava ga obrtni odsek spraviti v razpravo potom nujnega predloga. Po Veliki noči se vrši novo zborovanje klubovih načelnikov, ki sprejme baje slediči dnevnini

LISTEK.

Murnov France.

(Vaška slika. Spisal Števo E.)

Skoro v vsaki vasi je človek, ki radi svojih čudnih lastnosti in posebnih nazorov obrača nase pozornost sosedov. Tudi Murnov France je bil eden izmed teh.

No, France ni bil prav tak, da bi se moglo reči o njem, da mu kaj manjka v glavi, ne, on je bil tako prebrisani — po svoje sicer — in zato so trdile vaške Urše, da mu malo manjka. Ne, neumen pa France ni bil; saj je prav radi njeve prebrisnosti zaslovelo njegovo ime po naši vasi. Imel je France to hvalevredno lastnost, da je znal razposajeno mladino „v strah prijeti“. Pravico do fantovskega življenja si je obdržal France tudi potem, ko mu je Bog po dolgem moledovanju naklonil zvesto in pridno ženko Marušo. Če se je France kake nedelje popoldan malo „star“ zibal ponosno po vasi, in je bila vaška „mladina“ pod staro tepko preveč glasna, in če se je raznesel glas: „France Murnov gre“, tedaj se je mladež plašno razkropila po vasi; saj je imela dovolj skušnje, da s Francetom ni varno češenj zobati. To pa je bil tudi važen vzrok, da ga je mladina ob vsaki priliki po strani gledala in iskala prilike se nad njim maščevati. Tako mu je že večkrat ta ali oni skušali kaj napraviti, a ker je vselej potem skusil železno pest krepke Francetove roke, jim je s časoma tudi ta šport minul in ostalo jim

golo sovraštvo do Franceeta. No France se ni menil za take čenče; da so ga gospodarji le radi imeli in gospodinje, pa je bil srečen. A gospodinje si je že znal pridobiti na svojo stran, ker jim je rad razložil, kako naj izbirajo piske in sklede na semnjih, da ne bodo ogoljufane; on kot strokovnjak v tej stroki jim je vselej prav svetoval. In zato se je vedno kaj mastnega grelo v peči, kadar je prišel kot težak kopat v vinograd ali pa mlatit. Gospodarji so ga pa zato radi imeli, ker je pridno delal in ni silil v mesto in to varne, da še celo kaka je včasih priletela iz njegovih ust na račun onih, ki prezirajo kmečko delo.

Tako je živel Murnov France, ne sicer imenito, vendar zadovoljno. Maruša je doma pridno gospodinjila: ej, da bi vi vedeli, kako skušena je bila Maruša v domaćiji! Sestra njegova Mina pa tudi ni bila, da bi dejal, zlobno ženišče, saj je imela ono leto kar dva ženina. No, pa se je vendar nekako razdrlo; eden jo baje ni hotel, drugega pa ona ni marala in tako je za enkrat stvar zaspala. „Lej, kaj bi se tako gnala za to možitev“, dejal je modro France; „saj je še čas, če ne bo danes, bo pa jutri. Le potrpi Mina, saj pri meni ti ne bo krvice“ in tako je bilo. Otrok France ni imel. Njemu sovražna mladina je trdila, da je to Bog iz previdnosti storil, ker bi tudi otroci ne bili nič boljši kot je on. France pa se je udal v voljo božjo.

Ko se je včasih vračal sam od mlatve in mu je pridna gospodinja zavezala v culo velik kos pogage in potice, premišljeval je takole med potom, kako bi bilo, če bi Bog človeka brez želodca postavil na

ta svet, da bi živel, a bi mu ne bilo treba jesti trikrat ali vsaj dvakrat na dan. In prišel je tedaj bistroumni France do zaključka, da bi tako življenje bilo za krščenega človeka popolnoma neprimerno.

Pa je prav, da je vstal France kot kritik v tej važni zadevi, kajti mož je že nekaj časa sem slovel po vsej naši dolini po svojem zdravem in obilnem želodevu. In to slavo je France po pravici tudi zaslužil. Če je sedel pri obedu in se pred njim kadila polna skeda zabeljenih žgancev, tedaj se je čutil France srečnega — tedaj je prvi prijel za žlico in jo zadnji položil na mizo. No, vaščani pa so veseli, da si more France s težkim delom zaslužito to, kar s slastjo poje in zato so mu radi privoščili tako veselje. Po letu mu je čisto dobro šlo — vsaj tako je trdil — a po zimi, tedaj, ko je belil sneg hribe in doline, tedaj se je tudi France nagubančilo lice. Sedel je doma na zapečku in tožil svoji Maruši o slabih časih — pa pajek mu je predel po črevah. A v teh temnih dneh se mu je kot rešilna zvezda bliščalo upanje, da bo kmalu prišla zelena pomlad, za njo poletje in — mlatev. In ko so začeli beli zvonček poganjati doli za reko, tedaj se je Francetu popolnoma zjasnil obraz.

S prvimi pomladanskim dnevom se prične pri nas delo v vinogradih in pri tem je Murnov France vselej igral veliko ulogo. Pred vsem je jako mučno delo kopanje v vinogradih. Da, ti reveži, ti kopači pač dobro čutijo, da si mora človek v potu svojega obraza služiti kruha. France je vsako leto koparil od hiše do hiše in — dobro živel. Kaj je bil njemu

red za povelkonočno zasedanje državega zborna: 1. Zakon o vojaških taksa; 2. obrtni zakon; 3. zakon o hmeljarstvu; 4. zakon o krošnjarstvu. Ako pride na vrsto tudi poverilni zakon, je zelo dvomljivo z ozirom na to, da se delegacije zborejo že poleti. Vlada se bo najbrže zadovoljila z odobrenjem dosedanjih izplačil k skupnemu stroškom.

Naslednik poslanca Žičkarja. Dne 29. maja se bo vršila volitev novega poslanca za 5. kurijo na Sp. Štajerskem. Velikanski volilni okraj je skoropopolnomo slovenski, zato pa bodi naša skrb, da si izvolimo pravega moža. Ljudski poslanec pete kurike naj ima srce in razum za ljudstvo in njegove potrebe, ki bo vedel pa tudi hotel pomagati. Mi volilci zahtevamo od njega: 1. da spoštuje in brani večno veljavne nauke, ki jih je Kristus izročil svoji cerkvi, zlasti da bo kot poslanec branil krčanski značaj sv. zakona in krčansko vzgojo mladine v šoli; 2. da bo odločno zastopal načelo splošne in enake volilne pravice; 3. da se bo potegoval povsod za povzdigo kmečkega in delavskega stanu, katero je liberalizem doslej najbolj potiskal v stran; 4. da se bo boril za popolno enakopravnost z drugimi narodi cesarju in državi vedno zvestih Slovencev. Kratko, naš poslanec bodi pošten kristjan, značajen narodnjak ter iskren prijatelj kmečkega in delavskega stanu. Kakor se sliši, se namerava potegovati za Žičkarjev mandat gosp. Jakob Pukl, posetnik v Konjicab in Maria Enzersdorfu pri Dunaju.

Nova trgovinska pogodba s Švico. V novi trgovinski pogodbi s Švico je dobila naša država ugodnosti pri izvozu in sicer se je znižala carina za izvoz našega ječema, hmelja, žaganjih izdelkov in perutnine. Sveže sadje v vrečah ali v vagonih še ostane naprej colnino prosto. Ravno tako zelenjava in krompir. V zavitkih poslano sadje (jabelka in hruške) ima carino en frank. Za uvoz živine in mesa se je precej zvišala carina in sicer skoraj za polovico. Nasprotno pa je ostala carina za uvoz sira iz Švice k nam ista.

Volilna preosnova. Iz Dunaja poročajo, da je minister notranjih stvari, grof Bylandt-Rheidt v teh državnozbornoških počitnicah izdelal načrt za delno spremembo predloga o volilni preosnovi. Te spremembe se tičejo števila mandatov in razdelitve volilnih okrajev. V prilog Slovanov posebno pa Slovencev ta sprememba gotovo ne bo. O teh spremembah se bo minister posvetoval sedaj po praznikih z načelniki strank in kronovin.

Zborovanje čeških katoliških kmetov Društvo „Spolek českých katolických rolníků“ je imelo dne 17. t. m. v Narodnem domu (Besedi) v Brnu na Moravskem svoje letno zborovanje. Navzočih je bilo okoli tri in pol tisoč čeških kmetov. Od poslancev so bili navzoči dr. Hruban, dr. Koudela in Sevcík. Na prošnjo društva se je udeležil zborovanja tudi brnski škof Pavel grof Huyn. Zborovanje je otvoril kmet Samalik, urednik kmečkega lista „Selske Hlasy“. Prvi je govoril poslanec dr. Hruban, ki je omenil, da je neobhodno potrebna organizacija

vseh katoliških čeških kmetov, da se morejo uspešno bojevati proti napadom na vero in narodnost. Izrekel je obžalovanje, da se nova liberalna kmečka zveza na Moravskem rajši brati s takozvanimi naprednjaki in socijaldemokrati, kakor da bi šla roko v roki z njimi ter delovala v korist kmečkega ljudstva. Sprejela se je na predlog poslanca Sevcík sledča rezolucija, katero je imenovan v kratkih poletih razložil: Zbrani katoliški češki kmetje hočejo pri volitvah v različne zastope zastopati narodno politične, kmečke in verske koristi in pravice ter bodo skrbeli, da pridejo iste tudi do veljave. Nato je sledilo poročilo, ki izkaže lansko leto 93 javnih zborovanj. Po poročilu je govoril brnski škof grof Huyn, ki je omenil v svojem govoru potrebo katoliške organizacije ter je z ostrimi besedami obsojal delovanje nasprotnikov vere proti sedanji šoli in sv. zakonu. Zahvalil se je zborovalcem v prisrčnih besedah, da so ga povabili v svojo sredo, da more nastopiti za verske koristi tudi na političnem polju, kar ni samo njegova pravica, ampak tudi njegova dolžnost (burno odobravanje!). Ž besedami: Prepričan sem, da bo v blagoslovjenih deželah slovanskih apostolov kmalu zmagała katoliška zastava in vse povsod zaplapolala! je sklenil svoj govor. Zborovanje se je nato zaključilo s trikratnimi slava-klici na papeža in cesarja.

Vojške zadeve odvzete tridentinski mestni upravi. Kakor poroča dunajski list „Zeit“, je vlada tudi mestni upravi v Trdušu odvzela vojaške posle, kakor je to storila v Trstu. List pravi, da je nameravala vlada že kedaj to storiti, a da se je temu ustavljal viši tirolski namestnik baron Schwarzenau. Vlada se je namreč prepričala, da niso na južnem Tirolskem razmere v tem pogledu tako dobre, kakor jih je episoval baron Schwarzenau, in da zahteva državna korist, da se tridentinskim mestnim očetom vojaški posli odvzamejo in izročijo ondotemu okr. glavarstvu.

Italijanski ogleduhui. Iz Reke se poroča, da je prišla italijanska vojna ladija „Ciklop“ v Reko po torpedu, katere je italijanska vlada naročila v tamošnji izdelovalnici torped. Pri prihodu je izjavil kapiten, da pride naravnost iz Benedik. Sedaj so pa dognali, da je ta bojna ladija dolgo križala ob istrskem in dalmatinskom obrežju ter opazovala po stojanke in luke avstrijske vojne mornarice.

Na bolgarsko-turški meji že pokajo puške? Kakor poročajo vsi bolgarski časopisi, dogodil se je zopet na turški meji slučaj, ki se bo moral diplomatičnim potom poravnati. Bolgarskega vojaka, ki je stal na straži, so turški vojaki napadli, da je bil primoran streljati ter je ustrelil tri turške vojake in nekatere ranil. Turški vojaki so na vsak način hoteli priti na bolgarsko stran.

Socialna delavnost italijanskih katolikov. Italijanski katoliki so želi na socialnem polju v zadnjem času krasne vspehe. V njihovih gospodarskih blagajnih, ki so ustanovljene v korist kmetov in manjših posetnikov, je že 61 milijonov lir. Tudi z raznimi drugimi podjetji so zelo koristili revnimi kmetom, ki se morajo težko boriti za obstanek.

trud; saj je vsaki dan enkrat zvonil Cotov Marko poldan na Topolovcu. Njemu je zvenil ta, h kosišu vabeči glas kakor glas iz raja — ta glas mu je oživil in pretresel zadnji kotiček njegovega lačnega droba.

Veselil se je France doběč kopanja, ali če hočemo biti pravični, priznati moramo, da je on mlatev bolj cenil. Vsako nedeljo je pogledoval skrbno v praktiko, bo li kmalu tu porcijunkula; tedaj se je namreč po božjih in človeških postavah pričela pri nas mlatev.

Ko bi on vedno mlatil, ko bi Bog enkrat dal toliko žita, da bi mlatev trajala celo leto, potem — si je mislil — bi on zadovoljno živel na svetu. Beli kruh, pogance in druge dobrote so mu tako prirastle k srcu, da se je težko ločil od njih. Kadar so sedeli pri mizi, tedaj je bilo treba videti Franceta. Vselej in pri vsaki hiši je znal stvar tako zasukati, da je prišel na dobr prostorček. To pa je bil tisti, kjer so se jedi na mizo donašale. Kadar je prišla na mizo nova skleda, premeril jo je že iz daljave z bliskajočimi se očmi in vlijuden kakor je bil, je vselej vzel ženski skledo iz rok, da jo sam postavi na mizo; in Bog ve, da je pri tem že vselej tako delal, da je prišlo zabeljeno na njegovo stran.

Ali tudi potem, ko je bila skleda na svojem mestu, ni jedel France kar tako tja v en dan brez pomisleka; on je bil v tej stvari v resnici diplomat. Ko je opazil, da je že izginila zabela iz mej njegovega delokroga, začel je svoje glavno delovanje. Neustrašeno je namreč vratil „predor“ in si polnil usta z nezabeljeno jedjo in to delo, dasi na videz

mučno. prineslo mu je kmalu kmalu krasne sadove France sicer ni bil eden tistih učenjakov, ki si belijo glave z neumnim vrtanjem naše zemlje, vendar toliko pa je vedel, da se hrib ali gora prevrne na tisto stran, kjer je izpodkopano. To naravno teorijo je prenesel France na skledo in ni miroval poprej, da se je kup z vsemi svojimi dobrotnami prevrnil na njegovo stran. Tako bistromno je jedel France vselej in vselej mu je teknilo.

Samo dva slučaja sta znana iz Francetovega življenja, da je pri polni skledi položil žlico iz rok. Tisti kovač doli ob vodi se je naveličal sam-skega življenja in si po prijaznem nasvetu sosedovem poiskal ženico gori v Kovačevih hribih. A kmalu so šepetali sosedje med seboj, da si je pridobil slabu gospodinjo. Kadar je namreč kuhalo kosi, vrtela je po poštemen hribovskem običaju med zobmi lepo tolminske pipico. In kmalu se je govorilo po vasi, da včasih mami kovačevi tudi kaj v lonec odpade; in posledica temu je bila, da kovač spomladi ni mogel dobiti kopačev, ker ni hotel nihče jesti iz rok kovačeve mame. Murnov France pa se ni menil za take malenkosti in je ostal zvest kovaču tudi pri novi gospodinji. Sedaj je tem bolje živel, ker je bil skoro sam pri mizi. Toda reč se ni dobro končala. Ko je nekoč sedel France pri kosi, je prinesla kovačeva polno skledo rahlih, volnih in prijetno kadečih žgancev. Francetu se je srce tajalo skrivenostne sreče. — Tedaj pa je prišla mama kovačeva k njemu.

„France“ — dejala je milo — „popazi malo, popazi, moja pipica je nekje notri“.

Ustanovili so produktivne zadruge in širili gospodarstvo. Vse organizacije italijanskih katolikov štejejo pol milijona članov.

Punt na portogalski vojni ladji. V portugalski vojni mornarici je izbruhnil punt. Mornarji vojne ladje „Don Carlos“ so zvezali vse častnike ter brzovajili v glavno mesto Lisabono, da bodo na mesto streljali, ako se jim ne izpolnijo sledeče zahteve: 1. pomiloščenje vseh puntarjev, 2. odstranitev ujetih častnikov, 3. boljše službene razmere. Večina častnikov v mornaričnem ministrstvu je za ugoditev uporniških zabtev.

Razne novice.

* Iz finančne službe. Imenovani so: davčni kontrolor Lovrenc Mayer za davkarja, davčni oficijali Gustav Lüscher in Frid. Sečevann za davčne kontrolorje, provizorični davčni oficijali Rudolf Rauh in davčni pristav Jožef Šaha za davčne oficijale, davčni pristav Anton Krisper za davčnega pristava (vsi v 10. čin. razredu) ter davčni pristav Henrik Drofenik za provizoričnega davčnega oficijala. Davčni kontrolor Maks Koscher je prestavljen iz Celja v Mautern in davčni pristav H. Ziegrosser iz Mautern v Celje.

* Sinoda za lavantinsko škofijo se vrši od 6. do 10. avgusta t. l. v Mariboru.

* Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je razposlalo zaspanim podružnicam naslednjo okrožnico: „V izkazu za 1. 1904. je Vaša slavna podružnica znamovana brez onesna. Izrečeno Vam beležimo, da ne smatramo za dolžnost slednjega Slovenca delovati v naših podružnicah — prav tako ne, kakor bi energično zavrnili trditev, da je naša in nikogar drugega dolžnost skrb imeti za družbo sv. Cirila in Metoda. A, če nas je sklical narod na to stalo, ne moremo in ne smemo umakniti se danes ali jutri brez vzrokov. Prav tako sodimo o Vas. Dokler ste zvani načelniki svoje podružnice, sme Slovenstvo s polno zanesljivostjo pričakovati od Vas, da delujete njemu v prid, sebi pa v čast in zadoščenje. S pričenjočim vas prijazno vabim na trud za ljubi rod.“

* Nemški dopisi slovenskim županom na Štajerskem. Okrajna glavarstva in drugi uradni posiljajo po navadi slovenskim županom nemške dopise. Ker pa so slovenski župani zvesti svojemu narodu, posiljajo dopolne dopise ravnateljstvu pomognih uradov v Gradcu, naj jih prestavi v slovensčino. Ravnateljstvo pomognih uradov pa zadnji čas ni hotelo več prevajati teh dopisov, ampak jih je zopet poslalo onim glavarstvom, ali sploh onim uradom, ki so jih izdali. Tako so naši nemščarji uradniki prisiljeni, sestavljati slovenske dopise ter slovenski uradovati z našimi župani. Ker pa Nemci ne znajo slovenski ter se tudi naučiti nočejo, ampak zaničujejo nas in naš jezik, bodo morali pobrati šila in kopita ter jo odriniti med nemške gorjance. Pri nas, med Slovenci, pa bodo po pisarnah si služili kruh le naši slovenski sinovi in pa taki uradniki, ki znajo slovenski in ne prezirajo nas ter našega

, Kaj! prokleto, v skledi!?

Prijel je skledico in jo z grdo kletvijo zapodil po hsi, da je pipica odletela daleč iz nje. Odslej pa tudi njega ni bilo več h kovačevim.

To je bil prvi slučaj, da France ni jedel.

In še enkrat je bilo, da ni jedel, a tedaj pa že ni več mogel. France je imel namreč tudi to zlato lastnost, da je pil rad vino in sicer za tuj denar. To pa je storil na tako zvit način. Prišel je h gostilni in prašal zunaj hlapca, kdo kaj pije notri; ko je zvedel približno, katerega ni notri, šel je in prašal goste, je li ta ali ta med njimi, seveda ga nikoli ni bilo. Gostje pa so Franceta radi imeli in natrčili so mu kozarec, katerega se ui branil, in znal se je muditi toliko časa, dokler je videl, da ni zastonj. Ko se je tako okrepljal, šel je še v drugo gostilno, kjer pa je popraševal po tistih, pri katerih je ravnokar pil. Proti mraku pa se je zibal pogumno s klobukom po strani domov k svoji Maruši. Res imel ga je vsako nedeljo precej pod klobukom, a pri pičači ni pozabil na drugo. Redno ob isti uri ga je bilo videti vsako nedeljo iti iz gostilne. Zato so ga žene, kojih može so še pozneje prišli, rade stavile v vzhled svojim možem, češ: „Vidiš, kako je Murnov France pameten; on ve, kdaj je čas priti domov.“

Ali vendar, če tudi je bil France tako moder, imel je vendar napako, da ni pustil nobenega pri miru; vsakega je podrezal s svojim strupenim jezikom. Ono leto se je neke nedelje popoldan vračal, takisto vina poln, skozi vas. Pod staro tepko na vasi je stal nekaj mladih, ki so se z žejnim srcem, a praznim žepom ozirali proti gostilni. Tedaj pa se

maternega jezika. To bodo dosegli naši župani, če ostanejo vsi dosledni ter verni Slovenci. Po pisarnah, kjer se zdaj repenčijo nemški ošabneži, ki sovražijo slovenske kmete, bodo nastavljeni samo naši sinovi. Slovenci si ne bomo služili samo črnega, temveč tudi bel kruh. Kdor hoče pri nas dobro živeti, mora znati naš jezik, ne pa v svoji nemčurški zagrizenosti zasmehovati Slovence. Uradnik je zaradi kmeta tukaj, ne pa narobe. Mi plačamo, zato bomo mi zapovedovali.

* Stipendije za gluhoneme otroke na deželnem zavodu v Gradeu so razpisane do 30. aprila 1906. Prošnji je priložiti domovinski list, krstai list, izkaz o stavljenih kozah, zdravstveno in ubožno spričevalo ter potrdilo ravnatelja zavoda, da je dočeni gluhonemi sposoben za uk.

* Razglednice z utisnjjenimi kronskimi bankovci — prepovedane. Ministrstvo za notranje zadeve je nedavno izdalo naredbo, da se razglednice s ponarejenimi kronskimi bankovci ne smejo odslej več prodajati, ker se s tem občinstvo po ne-p trebnem varu in stvar zlorablja. Deželna vlada bode strogo pazila, da se ta ukaz izpolnjuje, ker se bo inače proti krvicem po kaz. zakonu postopalo.

* Iz vlaka metati je prepovedano. Ljudstvo, ki potuje po železnicih, ima navado, da meče iz vlaka prazne steklenice, zaboje itd. Ker se na ta način lahko pripeti velika nesreča, je to strogo prepovedano in se bo dotični, ki to prepoved prelomi, strogo kaznoval.

Na gozdarski šoli v Guswerku na Gornjem Štajerskem se začne 11. mesečni tečaj dne 1. septembra t. l. Razpisanih je osem stipendij, za katere je vložiti prošnje do 15. junija t. l. V prihodnji številki priobčimo med inserati dotični razglas deželnega odbora štajerskega.

* Dell' Anima v Rimu. Prihodni teden obhaja svetovno-znani zavod "Dell' Anima" v Rimu posebne jubilejne slovesnosti: 500 letnico svojega obstoja sploh in 50 letnico sedanje učne uredbe na zavodu. Pred 500 leti so namreč ustanovili romarji iz takratnega rimsko-nemškega cesarstva društvo, ki naj bi skrbelo za prenočišča in drugo oskrbovanje svojih rojakov, ki prihajajo v Rim na božjo pot. Društvo je dobilo v kratkem času velike podpore od posvetnih in duhovnih dostenjanstvenikov, sezidalo obširno hišo za romarje ter poleg nje cerkev, ki spada med najlepše v Rimu. Ker so se v njej romarji zbirali navadno k sklepu svojega romanja, da bi za verne duše molili, so zavod sam imenovali "za dušo" (dell' animo). V zavodu se še dandanes sprejemajo ubožnejši romarji ter se za nekaj dni z vsem oskrbujejo. Razventega je pa od leta 1856 še poseben oddelek na zavodu, v katerega se sprejemajo, navadno za dve leti, duhovniki, ki prihajajo v Rim nadaljevat svoje nake. Tudi iz naše škofije je bilo že sprejetih šest duhovnikov, ki so potem v večnem mestu svoje študije dokončali.

* Nemški listi javkajo, ker je ljubljanski župan Hribar kupil grad Horneg pri Predingu na Srednjem Štajerskem. Zdi se jim nezaslišano, da dobijo Slovenci v roke grad, ki je bil vedno v nem-

je prizbal mimo France in nisi mogel kaj, da ne bi podražil tu-le "otroke".

"Vi ste otroci, ne!" — je zakričal — "pa še slabci otroci ste, kdo se vas boji? še stare babe ne, ha! — in smejej je hotel oditi — .

Toda mladina ga je v hipu napadla, in hrust je padel, kakor je bil dolg in širok po tleh, drugi pa po njem — — — Ubogi France, kaj bode sedaj.

Ko je Maruša zaslišala krik na vasi, uganila je koj, da se tepo. Tekla je po vasi in klicala ljudi skupaj. „Haló, ljudje božji, na vasi se tepo! Jem-nasta, jaz tako rada gledam, kadar se pretepajo.“

Prisopihala je pod staro tepko, in tu našla v krvi svojega moža — — — Tedaj je zakričala tako, da je mladina plašna pometala palice in cepce iz rok in pobegnila — .

"Jazas! Jazas, moj France — !"

France je pa ni slišal, bil je v nezavesti. Nesti so ga morali domov, kjer je zopet prišel malo k sebi.

"Marušica, bolan sem" je vzdihoval.

In Marušica je začela bridko jokati, videč, da je tako reven.

"Maruša," je govoril s slabim glasom, "kaj dobrega mi skuhaj."

In hitela je in kupila belega kruha in ga oparila, ter z maslom polila, tako da se je delala kar luža v skledi. Z veselim srečem je prinesla jed bolniku. Francetu se je vnel ogenj v očeh in s slabotno roko je prijel za žlico.

"Ko se naješ, bodes zopet zdrav", tolazila ga je Maruša.

ških rokah. To je zopet dokaz zagrizenega in strastnega sovraštva Nemcev nasproti Slovencem, katerim nočejo nič privoščiti in bi jim še najrajši to strgali iz rok, kar še imajo. Ko pa na Spodnjem Štajerskem kupuje "Südmarka" slovenska posestva in jih oddaja nemškim kmetom, to se zdi tem pravičnim ljudem popolnoma pravilno. Oni imajo za svoje delovanje popolnoma drugo mero, kakor za isto od slovenske strani.

Mariborski okraj.

m Maribor. Pomožni uradnik pri tukajšnji okr. sodiiji Karol Kersche, sin sodnega oficijala v Ptiju, je zaprt zaradi javnega nasilstva in žuganja. Kersche je bud nemški vročekrynež. — Nemški listi poročajo, da je vlada sprejela načrt za most, ki bo v nadaljevanju Gosposke ulice. Sprejela pa je ta načrt zato, ker je večina prebivalstva v Mariboru za most na tem mestu. Da bi bila večina prebivalstva iz prepričanja za ta most, o tem pač zelo dvomimo.

m Nemška šola pred polomom. V slovenskih Pekrah blizu Maribora obstoji nepotrebna nemška šola. Izpočetka so starši res dajali tu svoje otroke, mislec, da bodo takoj postali učeni, a videč, da so otroci manj učijo kakor drugod, so jih začeli jemati ven in dajati v slovensko šolo v Limbuš. To pa je Nemce zgodilo in so začeli v svojih listih gonjo proti šolskemu voditelju nemške šole v Pekrah in proti voditelju limbuške šole. Lažejo, da se kadi, hujskajo nemški okr. šolski svet, naj kaznuje slovenske učitelje. Pravijo, če jim okr. šol. svet ne pomaga, gre nemška šola v Pekrah!

m Ruše. Tukaj je tovarna za vžigalice, v kateri dela nad sto delavcev in delavk, sami domačini, ki so navezani na dom; tujec namreč zaradi "mastne" plače nikdo ne ostake dolgō. Tovarna je last Woschnaggova, ki pa gotovo malo skrbi za varnost svojih delavcev, kajti vrsti se kar nesreča za nesrečo. Slišati je: Brusni kamen se je razletel in ubil delavca, kotel je počil in goreča žveplena snov je bruhiila delavcu v obraz; drugega so zopet zgrabilo strojna kolesa in ga pohabila, tretjemu je stroj razrezal prste, drugi dobe zopet pri tem skrajno nezdravem delu bolezni v zobeh in kosteh, ki so vselej vzrok prezgodnje smrti. Poleg tega pa so delavci še silno slabo plaćani. Za tovarnarje so glede varnostnih naprav v delavnica s stroji postavni predpisi. Dobro bi bilo, ako bi oblast enkrat nekoliko pregledala varnostne naprave v tej tovarni. Posestnik bi moral marsikaj ukreniti, kar bi bilo v prid in večjo varnost delavcev. Maksu pa bi svetovali, naj bi se raje brigal za tovarniške prostore, ne pa za politiko, o kateri sploh pojma nima. Ta človek vasiljuje delavcem tudi nemškutarskega "Štajerca", katerega pošten človek še ne bere. Delavci! Ali mislite, da je list, ki ga vam priporoča človek brez vere, sveto pismo? Ali ni žalostno, da čitate list, ki sramoti vaše najsvetješje svetinje — vaš materni jezik in vero!

Zajel je, a jed mu ni šla iz ust. — Ogenj v očeh mu je hipoma pogasil in žalosten je djal žlico na stran in vzdihnil:

"Marušica — ne morem! joj, sedaj pa vidim, da bom moral res umreti!"

To je bil drugi slučaj, da France ni jedel.

In res je France umrl kmalu potem za vročinsko boleznijo, ki se ga je lotila.

Maruša se ni mogla potolažiti, ihtela in vikalila je, da se Bogu usmili. No, sedaj se je že tudi ona potolažila — pol leta po Francetovi smrti spremljalo jo je pet dvojev (parov) svatov od poroke. — —

Franceta so se sosedje še dolgo spominjali. Škoda ga je, so dejali; takega kopača in takega mlatiča sedaj ni dobiti v vasi, kot je bil Murnov France.

Za kratek čas.

Za tajevanje. Sila potrežljiv mož, kateremu je njegova žena vedno ngovarjala, je proti njej, ko je zopet prav urno sukala jezik, rekel: "Draga Katra, pomiri se vendor, saj vem, da imam dobro ženo — da imam angelja." — "Ja, ja," odgovori žena, "budiča imas."

Ubogljiv sluga. Neki gospod je svojemu slugi zapovedal, da ne sme nikogar pristiti v hišo, da, niti vrat ne odpreti. Kmalu nato pozvoni na vratih. Tedaj sluga odpre okno in zavpije na cesto: "Se trudite zastonj. Gospod ni doma in jaz tudi ne."

m Radvanje. Tukaj je umrl dne 13. t. m. nadučitelj Franc Jauk v 43. letu.

m Vuzenica. Učiteljiščnik Alojz Berner je padel dne 11. t. m. raz skalo na gradu. Prejšnji dan je prišel na velikonočne počitnice ter šel z železniškim uradnikom Humanom na sprehod. Kljub svrila Humana, naj se tako drzno ne upa na konec, si je Berner le upal predaleč ter padel kakih 30 metrov globoko. Na klic njegova tovariša so ga prenesli domu, kjer je drugi dan umrl vsled notranjih poškodb, katere je dobil pri padcu.

m Spodnji Duplek. Pomotoma je bilo v zadnji številki "Slov. Gosp." poročano, da je posestnik Jurij ne pa Anton Maček pretepel Janeza Ferlič v gostilni Štef. Gmeiner zavoljo razčlanjenja žene Jurija Mačeka. Gmeiner ni vedel za to stvar in je po naključbi dobil eno po glavi. Zato je ustrelil. Zdaj imajo vsi trije spomine. Ferlič bo se spomnil, kaj bo drugokrat govoril, Gmeiner se ne bo tam praskal, kjer ga ne srbi, in Jurij Maček ima še v nogi pet okroglih za spomin, da ne bo šel drugokrat "Štajcerje" prijatelje vprašat za svet.

m Fram. Na velikonočno nedeljo okoli 3. ure popoldne se je stemnilo nebo nad Framom in zdajci se vsiplje gosta toča s silnim nalivom med bliskom in gromom. Četrte ure neprenehoma pada in kmalu pobeli naše griče. Mislimo, da bo vničeno vse, kar je že bilo zelenega. Hvala Bogu, ni preveliko škode. Marsikatero očesce naše žlahtne trte leži sicer na tleh, a ne preveliko. Tudi sadno drevje je utegnilo kaj trpeti. Lani je na Jurjevo bil enako silen naliv z gosto točo.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Na Veliki četrtek so našli v Pesnici utopljenega Matevža Androjna s Partinjo, župnije Sv. Jurija v Slov. gor. Že 14 dni so ga domači pogrešali. V četrtek dne 29. marca je odišel v Maribor po opravkih, a se od tega dne ni vrnil. Gotovo se je možu pripetila grozna nesreča, katere ni sam iskal. Zakaj v Mariboru je vse opravil, imel je pri sebi tudi nekaj spominov, katere je hotel prinesti domu. A bil je že slaboviden, vračal se po noči, morebiti je bil tudi pijan, ker so našli pri njem še steklenico žganja, in tako je zgrešil brv ter padel v Pesnico, kjer so ga našli šele čez 14 dni. Bil je poseben posebnež, ki si ni dal ničesar dopovedati. Zabavljal je čez vse dobro, tudi ni bil prijatelj duhovnikom, zlasti domačim ne, domače farne cerkve se je strastno ogibal. Pa tudi umrl ni v domači župniji, pokopan ni bil pri domači cerkvi, ampak pri Sv. Marjeti ob Pesnici in sicer na Veliki petek. Bog mu bodi milostljiv!

m Št. Ilj v Slov. gor. Velikonočno nedeljo popoldne je pridržala strašna burja. Bliskalo je in grmelo, vmes se je pa vsula toča, debela kakor lesniki. V kratkem je bila celo pokrajina bela kakor od snega po zimi. Drevje je budo okleščeno, še celo skorja je razdrapana, kakor bi jo bil kdo z nožem razrezal. Hudo za nas kmete!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Pri nas bo birma v torek po binkoštih.

m Sv. Jurij ob Pesnici. Viničarski sin Peter Krofitsch iz Gomilice na nemškem Štajerskem, ki stanuje sedaj v Špičniku, je ukral dinarju Večerniku 150 kron. Obsojen je bil zaradi te tatvine na tri meseca težke ječe.

m Št. Lenart v Slov. gor. Na velikonočno nedeljo popoldne smo imeli mi hudo nevihto s točo, ki je napravila precej škode. Tudi iz sosednjih krajev prihajajo poročila o škodi, ki jo je naredila tisti dan toča.

m Smolinci pri Sv. Andražu v Slov. gor. Dolgo je tudi v naši občini trajala volilna vojska in nazadnje smo zmagali, vkljub vsem rekurzom nasprotnikov, tako da ima naša občina zdaj vendor postavno izvoljenega narodnega župana. Zavladal je torej v vodstvu naše občine zopet mir in red, da se lahko misli sedaj tudi na važnejše naprave v naši od drugega sveta precej ločeni občini. In zakaj ločeni? Zato, ker naše občine ne veže z ostalim svetom nobena okrajna, ne deželna in ne državna cesta; še niti ne dotiče se je nobena izmed omenjenih cest. Le borni klanci in v količkaj mokrem vremenu globoko premočene stezice nas vežejo z vsemi drugimi občinami. Temu se lahko opomore, ako zdaj naš občinski odbor izvrši oblubo, ki jo je naša občina dala sosednjima občinama gornjeradgonskega okraja, da bode cesto nadaljevala in jo zvezala z okrajno cesto pod Sv. Andražem. Na tak način bi doobile tri občine, Terbegovce, Galušak in Smolince okrajno ceste, ki bi imele tudi dokaj pomena, ker bi bila to najbližja zveza Ljutomeru z Mariborom; zato bi tudi okrajni zastopi podpore gotovo ne odrekli. Prvima dvema občinama se je to že posrečilo in tudi naši občini bo šentlenarski okrajni zastop gotovo dovolil podporo, ako ga začijo poprosi. Kakor se v zadnjem času sliši, se poteguje tudi občina Župetinci,

za nadaljevanje te ceste skozi svojo občino; to bo pa, upam, naš občanski odbor takoj sprevidel, da bi potem upanje na okrajno cesto skozi našo občino na vake odklenkalo, ker bi bil precejšen ovinek in za našo občino pa velika škoda. — Voznik, ki se mu živina smili.

m Svičina. V noči dne 12. aprila je zgorelo gospodarsko poslopje Jurija Frasa, posestnika v Spodnji Slatini. Zgorela je tudi živina. Govori se, da je nastal ogenj vsled neprevidnosti domačega blapeca. — Nagle smrti je umrl Jožef Repnik, blapec na Strasenhouf. Zadela ga je srčna kap vsled preobilno zavžitega alkohola.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Kljub temu, da je streljanje s samo-kresi ob praznih ostro prepovedano, se vendar fantje ne dajo odvračati od te stare njihove navade, pozdravljati velikonočne praznike s streli. Pri tem so pa mnogokrat zelo nepazljivi in lahkomiseln ter ne pomislijo, da je smodnik jako nevaren praslek. Tako se pripeti vsako leto nebreč in pa več fantov aretira orožništvo. Pri nas v Ptiju so zaprli posestniškega sina Janeza Šegula iz Dornove, ki je baje streljal z revolverjem na cesti, kjer je bilo polno ljudi. — Deželni zbor štajerski je dovolil ustanoviti na gimnaziji v Ptiju pripravljalni tečaj za one slovenske dijake, ki niso dovolj zmožni nemščine. Slovenski deželi poslanci so bili proti, ker se s tem slovenskim starišem stroški za sinove podraže, leto se zgubi; poslanci so tirjali — posebno dr. Jurtela v posebnem govoru, — da se nastavijo raji za spodnjo gimnazijo tudi slovenskega jezika zmožni učitelji. Toda tega ni storil ne deželni odbor in tudi ne deželni šolski svet štajerski — na ljubo Ornigu in posilinencem spodnjestajerskim. Nastavljeni so sami trdi Nemci — razun gg. Komljanca in Kolariča — ki ne morejo in ne znajo slovenskemu dijaku v prvi šoli niti z eno besedo v materinsčini pomagati. Pripravljalni tečaj je za slovenske sinove za nič, ne morejo ga obiskovati, ker je deželni šolski svet sporazumno z deželnim odborom štajerskim in mestom Ptuj za učitelja na tečaju nastavil trdega Nemca Mischkonia! Slovenski fantje, ki so vstopili v tečaj, se ne morejo z učiteljem razumeti; slovenski se sploh nič ne podučuje. Pripravljalni tečaj je torej popolnoma nepotreben in je le škoda denarja, ki ga izvrže zato dežela.

p O občinah v ptujskem okraju. Po mnogih krajih imamo stare občinske table; nekatere so od leta 1870., druge so še starejše. V tistih dobrih starih časih so nam lahko delali z občinskimi imeni, kakor se jim je zljubilo. Saj ni po celiem ptujskem okraju deset občin, ki bi imele na tablah pravilno svoje ime; občinska imena so vsa pokvarjena, zmrcvarjena. Zavednim odborom kličemo, naj ob prilikli dajo potrgati tiste zarjovele napise raz soh in jih nadomestijo s snažnimi samoslovenskimi napisimi. Zavedna narodna občina mora imeti snažno lice. Naše občine morajo imeti samoslovenske napis. Nihče ni videl, da bi nemčurska občina imela nam na ljubo dvojezične table. V Celju čitate „Stadt Cilli“, v Ptiju „Stadt Pettau“, nikjer pa ni zraven slovenski napis „Mesto Celje“, „Mesto Ptuj“ itd. Slovenske občine v sredini slovenske zemlje pa bi nosile dvojezična imena?

p Sv. Urban pri Ptiju. Na velikonočno nedeljo je zgorelo gospodarsko poslopje Grandošeka. Zgorela je tudi ena svinja. Poslopje se je vnočno vsled streljanja s topiči. Grandošek ima precejšnjo škodo, ker je še le pred tremi leti sezidal na novo gospodarsko poslopje, ki mu je takrat zgorelo. — V noči na 17. t. m. je bila pri nas huda toča, ki je napravila precejšnjo škodo na sadnem drevju in trtah.

p Ornigovi biki. Po ptujskem okraju se je zadnji čas ustanovilo mnogo gospodarskih, posebno bikorejskih zadrug. Te zadruge so očku Ornigu trn v peti. Ni mu po godu, da se postavljam kmetje na lastne noge in da si hočejo brez njega pomagati. Naše bikorejske zadruge, kakor pri Sv. Andražu, pri Sv. Lovrencu, v Markovcih itd. so se izrekle vse za bike marijadverskega plemena, ki so se tudi naročili. Tako je nasvetoval skušen naš živinorejski strokovnjak g. učitelj Jelovšek, in lastne naše skušnje nas učijo, da je to pleme za naše kraje najbolj primerno. Očka Ornig pa je rekel drugače. Ko je zapazil, da se kmetje družijo, je hitro iztuhtal novo boljšo misel. Za 20.000 K okrajnega denarja je nakupil bikov rdečega pinegavskoga plemena. Vsaka občina bi tako dobila od Orniga 1 rdečega bika. Oh, ta dobrotnik! G. Jelovšek se naj skrije zdaj, ko je spregovoril Ornig. — Ornig še mogoče zdaj ne čuti, kako je zavozil s svojimi

biki. Rdeče bike smo na nekaterih mestih že tudi imeli, toda sprevideli smo, da niso za naš kraj. Naši kmetje nimajo tako tečne paše in krme, kakršna raste v onem delu Alp, kjer je to pleme doma. Pinegavsko pleme se pri nas ne more dobro držati. Dne 23. t. mes. bo Ornig kazal svoje bike. Kam bo je poslal Ornig, če jih občine ne bodo hotele prevzeti? Nazaj na Pinegavsko? Tudi Ornigu bi želeli, da bi odšel na Pinegavsko! Poprej ga samo malo poklicemo na račun, kaj je z denarjem slovenskega okraja, kje je tistih 20.000 K, ki jih je dal za bike.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. V Šterntalu obstoji že dolgo vrsto let postajica južne železnice. Ta postajica bi se morala od vodstva železnice vsaki čas spremeniti v postajo, ako bi občine župnij Sv. Lovrenc na Dr. p. in Gora napravile dobro zvezno cesto med postajico Šterntal in okrajno cesto pri Sv. Lovrencu. Potem bi se morali prostori za osebni promet razširiti, napraviti pa še celo novi prostori za sprejemanje in oddavanje vsakovrstnega blaga. Kako velikanskega pomena bi to bilo za imenovane občine, to ve vsak otrok! Za blago v Ptuj bi odpale vse vožnje. Daljna pot v Ptuj bi za voznike odpala; stroški za prevažanje blaga bi se znižali že s tem; pa tudi mostovina v Ptiju bi ljudem za blago na železnico ali od železnice odpadla! Koliko bi se časa prihranilo! Če pa voznik in drugi morajo trošiti, pa naj imajo domači krčmarji, peki, mesarji, trgovci zaslужek! Saj vendar ni zapovedi, da bi se moral vsak krajcar Ptujčanom zanesti. Občine župnij Sv. Lovrenc na Dr. p. in Gora naj se tu vendar združijo in na skupne stroške čim preje dodelajo dobro vozno cesto od Sv. Lovrenca do postajice Šterntal! Naj se nemudoma sestavi odbor za priprave. Pri Sv. Lovrencu je nekaj posestnikov, na Gori pa trgovcev in obrtnikov, ki vsi kravovo potrebujejo krajsko pot do železnice v Šterntalu! Tu se naj dogovorijo in sestavijo poseben odbor za priprave in izpeljavo! Stroški ne bodo veliki; vožnje in delo se razdeli na večje število posestnikov, trgovcev, obrtnikov! Pa tudi od zunaj se bodo dobili denarni prispevki, ko se svet prepriča, da prizadete občine resno delajo za najkrajšo zvezo z železnico pri Šterntalu! Združitev in samopomoč pripeljete na vse do cilja!

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Na belo nedeljo po večernicah se bode vršili ustanovni shod prostovoljne požarne brambe za župnijo Sv. Bolfenka v Slov. gor. pri g. Ignaciju Gomzi, gostilničarju v Bišu, s tombolo in petjem. Odpolanci posestrinskih narodnih društev, kakor drugi gostje, dobro došli.

p Rogatec. V Platu je uničil dne 9. t. m. požar hišo in gospodarsko poslopje zakonskih Antonia in Helene Miška. Začigli so otroci.

p Središče. Po noči 3. t. m. so neznani tati vložili na Vinskem vrhu pri Sv. Miklavžu v pivnico g. M. Šinko iz Središča. Odneли so nekaj vina, škaf, sodarski nož in kupico. Škaf je drugi dan viničar našel v sosedni gorici, sodarski nož pa je najden pri g. J. Verbnjaku, trgovcu pri Sv. Miklavžu, kjer so tati isto noč nekaj blaga odnesli. Kje tici vzrok, da se pri Sv. Miklavžu in na Kogu tako pogostoma kraide, ne da bi se uzmoviči zasačili? Naše mnenje je, da ima c. k. orožniška postaja v Središču premalo mož; trije orožniki ne morejo obšrnega okraja in to še na ogerski meji varovati. C. k. glavarstvo v Ptiju naj bi skrbelo, da se število orožnikov v Središču pomnoži. S tem bi se občinstvu bolj vstreglo, kakor da se na slovenske dopise hujuje.

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naznaniti hočem, kako veličastno in z brezstevilnimi kresi smo počastili vstajenje našega Odrešenika. Bilo je veselje gledati! Vendar so na Ženiku bili ta večer ljudje otočni, ker niso smeli na starem prostoru začgati kresa, kjer je bil že od nekdaj. Prišel je namreč iz Spodnjih Senarec novi posestnik, ki ne pusti, da bi se na njegovem posestvu opravljala stara navada. Upamo, da prihodnje leto ne bo tako trdovraten. Saj je to lepa slovenska navada.

1 Radenci. V Žabljeku je ukral dne 25. februarja 1. viničar Alojzij Nedog želarju Seršenu iz zaprte hiše 94 kron, med tem ko je ta šel s svojo ženo k maši. Pri obravnavi dne 14. t. m. je bil Nedog obsojen na deset mesecov težke ječe, njegova žena pa na en mesec, ker je vedela za tatvino.

Veržej. Dne 14. t. m. smo položili v hladni grob še le komaj 14 letno hčerko Roziko Gajzer. Nemila smrt si je v teku enega leta izbrala že drugo žrtev iz te hiše, kajti lani smo pokopali ravno na veliki ponedeljek njeni sestro Liziko.

Kakor lani, je bil tudi letos slovesen pogreb, bilo je zbrano skoraj vse občinstvo, ki je prerano umrlo evetko iz dna srca obžalovalo, bili so tudi šolarji na pogrebu, ki so izgubili iz svoje sredine pridno tovarišico. Spremljalo jo je tudi precejšnjo število belo oblečenih, ovenčanih mladen. Ob odprttem grobu so imeli g. nadučitelj zelo ganljiv govor, bilo je vse ljudstvo do solz ganjeno. Umrla je bila pridna bralka „Našega doma“. Da, prej ni mirovala, dokler ji stariši niso naročili tega lista. Da ne bi starišem srca težila, je bila zmiraj jasnega obrazu in vesela, čeravno se je že komaj po koncu držala. Ko je njena sestra vlegla, je tudi njo bolezni potisnila v posteljo, a ko je sestra mirno v Gospodu zaspala, je zapustila Rozalija posteljo in se ni hotela več vlecic, da celo na prigovarjanje starišev ne. Tako je živila cel čas, dokler ni smrt potrkala na vrata in ji pretrgala nit življenja. N. v. m. p.!

Slovenjegraški okraj.

s Velenje. Ob železnici pod Hudo lukno se je vnočlo dne 11. t. m. okoli pol 3. ure grmovje. Bržkone je vžgala kaka iz vlaka padla iskra. Vsled vročine je bilo vse suho in je začelo močno goreti. Železniški delavci so s pomočjo kmetov posneli ogenj, sicer bi se bil lahko vnel v bližini ležeči gozd.

s St. Ilj pri Velenju. Bralno društvo, obstoječe komaj pol leta, je pretekli praznik (velikonočni pondeljek) priredilo že četrto veselico z mnogovrstnim sporedom. Kot glavna točka celega sporeda je bila igra „V Ljubljano jo dajmo“. Lep napredok za igralce znači dejstvo, da se po polletnem delovanju lotijo velike tridejanske igre. Sodba vseh navzočih je bila, da se je sleherni igralec vglabil v svojo ulogo, da je sleherni igralec sknjal ustvariti naravno sliko osebe, katere je predstavljal. Najtežje uloge Gašparja, dr. Snoja, Rotije in Marice so se predstavljale tako dovršeno, da se malokje v večjih krajih tako dobro predstavljajo. V Gašparju in Mariici ima bralno društvo moči, ki se redko najdejo med slovenskimi dletanti. Tudi ostale uloge so bile v spretnih rokah in naravnost presestnil nas je nastop Pavla in Neže, katera sta bila prvkrat na odru. Potem je bila veselica z deklamacijo, katere je deklica Milica Kranjčeva z globokim čustvom in umevanjem prednašala. Lep užitek sta nam tudi nudili gospici, ki sta predstavljali nastop „Dan in noč“. Ne le krasno prednašanje, ampak tudi lepi kostumi in živa slika z bengalično razsvetljavo so napravili globok utis na gledalce. Kmečki mladini, katera tako neumorno deluje v bralnem društvu, je častitati k velikemu uspehu, katerega je dosegla z vsemi dosedanjimi prireditvami. Sadovi delovanja pa se tudi kažejo; krog onih, ki se zajimajo za izobrazbo, se vedno širi in upati je, da bo v kratkem cel St. Ilj stal pod okriljem bralnega društva. Veselica je spet privabila občinstvo, posebno zunanjega, kakor iz Šoštanja, Velenja, St. Andraža itd. v St. Ilj.

Celjski okraj.

c Javno zborovanje v Celju priredi Politično društvo „Naprej“ na Belo nedeljo dne 22. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“. Na vsporedu je: 1. Volilna prenova, poroča g. dr. Juro Hrašovec, 2. Razgovor o volitvah za mestni umrli poslanec Žičkarja in Berksa ter o kandidatih, ki se morebiti oglasijo. 3. Pogovor o ustanovitvi „Narodnega sveta“ za Spodnje Štajersko. 4. Slučajnosti. Z ozirom na bližajoče se volitve je potrebno, da se udeleže tega zborovanja zastopniki vseh volilnih okrajev.

c Celje. Koncert operne pevke gospe Maruše Skalove bo dne 20. t. m. zvečer.

c Zveza županov za celjski okraj. Na Belo nedeljo dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne bo v Narodnem domu v Celju shod županov, svetovalcev in občinskih odbornikov celjskega okraja zaradi ustanovitve zveze županov za celjski okraj.

c Šmarje pri Jelšah. Pasji kontumac je zavoden čez občine okolica Šmarje, Šmarje trg in Sladka gora. V Dvorcu so namreč našli steklega psa. — Na veliko nedeljo popoldne je bila pri nas strahovita burja z bliskom in gromom. Okoli treh je udarilo v gospodarsko poslopje g. Antona Kos. Zgorelo je celo poslopje.

c Teharje. Od Gaberja do Čret se je priklatil stekel pes, ki je v Čretah poginil. Vsled tega je zapovedan v občinah Teharje in okolica Celje pasji kontumac.

c Dobrno pri Celju. Gotovo je nehvaležno delo baviti se še z bivšim „rentmeistrom“ Auerjem; ker se še pa najde par žejenih ljudi na Dobrni, ki se delajo, kakor bi žalovali za Auerjem — žalujejo pa v resnici za njegovo pijačo, — primorani smo se vendar še enkrat ozreti na njegovo „delovanje“. Dotakniti se hočemo stvari, o kateri se še ni govorilo.

— Na Dobrni imamo dva trgovca; eden je Nemec, po imenu Strasser, drugi je Hazenpihl, ki je sin slovenske matere, pa vendar Nemec. Bili so časi, ko je Strasser vžival v večji meri zaupanje Slovencev, kakor pa „Nemcev“. Zaslepjenost in neumnost nemčurjev je šla tako daleč, da so Strasserju dali ime „bindišer Kaufman“. In Strasser je rojen Nemec. In njegova najvišja pregreha v nemčurskih očeh je bila ta, da ni bajjal po Dobrni in ni prepeval „Wacht am Rhein“. Več let je Strasser na Dobrni, a do sedaj se nikdar ni vtikal v volitve. Sedaj pa, ko se mu je zagrozilo, da izgubi svojo podružnico v toplici, ako ne gre volit za Nemce, prestrasil se je grožnje in volil z Nemci, kar je odločilo nemško zmago v prvem razredu. Od Hazenpilha seveda ni nihče pričakoval, da bi ne volil z Nemci, čeravno je bila mati poštena kranjska Slovenka. Znano je bilo sicer, da se Hazenpihl ni posebno ogreval za Auerja, a „Nemci“ so ga pridobili s tem, da so mu obljudibili sedež v občinskem odboru in celo v starešinstvu. Ker je v prvem razredu odločeval vsak glas, morali so — hečeš močeš — obljuditi in storiti vse, kar je zahteval kak posamezen volilec. In Auer je pridno porabil svoj vpliv, da so „Nemci“ zmagali v prvem razredu. Bil je sicer v volilni borbi samo poslušen pomagač poštarja Gola, a ker Golovo ime ne pomenja na Dobrni nič, dal je Auer svoje ime, da je bolj vleklo. Nasledkov seveda možje, kakor sta Strasser in Hazenpihl, niso pomisili. Ko so slovenski volilci videli nemčursko družbo in njeno počenjanje na dan volitve in slišali, da sta tudi Hazenpihl in Strasser dala svoje glasove na nemško stran, odprle so se Slovencem oči in večina je rekla: „Zakaj bi pa nosili svoj težko prihranjen denar trgovcem, ki so nam nasprotni? Če volijo Nemce, naj jih pa Nemci redijo!“ Nekateri Slovenci iz Dobrne so začeli kupovati pri narodnih trgovceh. Sedaj gredo rajše v Lemberg, Vojnik, Celje, Št. Janž in Velenje, samo da ne podpirajo nemških trgovcev na Dobrni, kateri so na svojo škodo pozabili, da živijo od Slovencev. In to se čuti kaj hudo! Naj se pa zahvalita Hazenpihl in Strasser Antonu Auerju in poštarju Golu! Na Dobrni se iz nemčurstva še ne peče kruh in par nemčurskih pijancev ne more vzdrževati dveh trgovcev. In to je vzrok, da so na „nemški“ strani bili bolj veseli, da je Auer zapustil Dobrno, kakor pa na slovenski.

c Nova posojilnica. Že pred dvema mesečema je bilo naznanjeno, da se je ustavilova nova posojilnica s sedežem v Braslovčah, ki je osnovana po Schulze-Delitschevih načelih, toraj pristopna najširšemu občinstvu. Dne 12. t. m. bil je prvi uradni dan pod vodstvom zveznega ravnatelja g. Jošta. Na tem mestu je treba posebej povdarjati, da je omenjeni g. navnatej največ pripomogel k ustavitev novega zavoda. Oskrbel je pravila, sestavil dotedne prošnje za registriranje in sploh pospeševal hitro ustavitev posojilnice. Bodi mu na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala. Na prvi uradni dan so se vplačevali deleži in sprejemale so se vloge. Smelo trdim, da je na Slovenskem le malo denarnih zavodov, ki bi se mogli ponašati s takim pričetkom. Vplačani deleži in hranilne vloge so že prvi dan dosegle črez vse nepričakovano visokost, kar nam daje upanje, da se bode novi zavod krepko razvijal. Saj je pa tudi načelnštvo v najboljših rokah, v rokah mož, ki so vneti za napredek in razvoj našega naroda. Hranilnica bode obrestovala hranilne vloge po $4\frac{1}{4}\%$, posojila pa daje po $5\frac{1}{4}\%$. Uradni dnevi so ob četrtekih dopoldne. To se naznanja slavnemu občinstvu, da se ob prilikti potrebe obilno poslužuje novega domačega zavoda.

c Sv. Martin na Paki. O občinski volitvi se nam piše: Dne 9. t. m. so se vršile tukaj občinske volitve. Brezbrižnost na naši strani in pomanjkanje agitacije je vzrok, da bodo imeli nasprotviki v občinskem zastopu večino. Ako bi se od naše strani le polovico toliko agitiralo, kakor od nasprotne, go-tovo bi bila zmaga naša. Posebno se je trudil neki tukajšnji agitator, letal je od hiše do hiše ter sopek kakor kovaški meh. Iz tega agitatorja so se tudi nasprotviki šalili, kajti na dan volitve so pravili, da mu bodo morali zložiti za nove podplate. Radovedni smo tudi, kako se imenuje zgorej omenjena stranka? Kajti v njej so zastopani liberalci, nemčurji in štajercijanci. Seveda zoper katoliško narodne može, ako ne gre drugače, poslužiti se je tudi renegatov. Zamolčati tudi ne smemo o našem županu, kajti zadnji čas je ta mož zasukal plašč po vetrju. Dolgo

časa smo ga opazovali, kako je nemškutaril in printiskal na ukaze „Amtssigil der Ortsgemeinde St. Martin a. d. Pak“, dasiravno imamo čisto slovenskega. Pa tudi na dan volitve se je pokazal mož v pravi luči, kajti poklical je v volilno komisijo G. K., znanega posilinemca izza poličanskih volitev, namesto č. g. župnika, kakor je to bilo dozdaj v navadi. Nato opozarjamo tudi nekatere nevedneže. Ali ste slišali, kaj so vpili na dan volitve? Čast našima vrlim možem, ki so trdno stali za katoliško narodno stvar.

c Vransko. Na velikonočno medeljo popoldan ob 1. je začela tukaj razsajati grozna nevihta z gromenjem in točo. Ob tej priliki je vdarila strela v jagnjed, ki je stal tik hleva gospodarja Gašperja Šlibarja v Prekopi in je od drevesa odskočila na hlev, kjer mu je eno kobilo ubila, drugo omamila. Ves hlev je bil naenkrat v ognju in vnela sta se še tudi hiša in hlev gospodarja Švajgarja in dotal pogorela. Le dejstvu, da so bile vrle požarne brambe iz Kaplje, Vranske, St. Jurja in Gomilske takoj na mestu, se je zahvaliti, da ni pogorela vsa vas.

c Hrastnik. Našo šolo je zadela občutna škoda. Zapustil nas je vrli učitelj g. Hohnjec in nastopil službo nadučitelja v Kozjem. Bil je res učitelj v besede najplemenitejšem pomenu; njegovi učenci ga bodo ohranili v trajnem, hvaležnem spominu, pomenili še bodo mnoga leta, kar so lepega slišali iz ust zmíraj ljubezničega gospoda. Njegovi tovariši v službi so izgubili ž njim prijetnega družabnika, dobrega prijatelja, ljudstvo ga težko pogreša kot skrbnega odgojitelja svojih otrok. Kako vsestransko je bil g. Hohnjec priljubljen, so pokazale prisrčne ovacije, katere so mu Hrastničani prirejali zadnje dni njegovega bivanja v Hrastniku. Priljubil se je prav posebno tudi rudarjem, saj jih je kot marljiv pevovodja marsikatero uro učil lepega, poštenega petja. Tudi učiteljstvo mu je predilo poseben, slovesen večer, kjer je g. nadučitelj v svoji napitnici naglašal ljubeznjivost, marljivost in občeno priljubljenost g. Hohnjeca. Mi pa prav iz srca čestitamo vrlim prebivalcem slovenskega trga Kozje, ker dobijo v g. Hohnjecu moža, ki bo pospeševatелј narodnega in družabnega življenja v Kozjem. — Tu zidajo novo šolo, ker stara šola ne zadostuje več naraščajočemu številu šolarjev. Mislijo namreč napraviti petrazredno deško in štirizredno dekliško šolo. Sedaj je že v trboveljski župniji 28 razredov šole. Če bo tako šlo naprej, bomo kmalu prekosili vsako mesto na Štajerskem, kar se tiče ljudskih šol.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Tukaj so našli stari rimski zlat, ki kaže podobo cesarice Faustine, žene cesarja Antonija Pija, ki je umrl leta 141. po Kristusu. Denar ima precejšnjo vrednost.

b Zgornja Sušica pri Bizejškem. Velikogenj smo imeli dne 10. t. m. okoli 9. ure. Vsled dosedaj neznanega vzroka je začel goreti hlev po-sestnika Mihaela Malus. Domači so že vsi trdo spali, ko jih zbudi klic soseda: „Vstanite! Pri vas gori!“ Prestrašeni so planili po koncu, toda ni se dalo nič več rešiti. Celotno poslopje je že bilo v plamenu. V hlevu sta bili dve lepi kravi in štiri svinje, katere ni bilo mogoče rešiti ter so zgorele. Z veliko težavo so obvarovali ogaja blizu stoječo hišo, sicer bi bilo Malusu vse zgorelo. Škoda je precej velika, ker ni bil za veliko svoto zavarovan.

Iz drugih slovenskih dežel.

† V Ljubljani so 17., 19. in 21. dopolnilne volitve v občinski odbor. Dosedaj je imela vse občinske odbornike liberalna stranka. Pri tej volitvi so pa postavili neodvisni meščani tudi svoje kandidate, ker niso zadovoljni z gospodarstvom liberalne stranke.

† Nekdanji trgovinski minister Pino je umrl na svojem posestvu v Borovljah na Koroškem. Pino je pripadal Taaffejevemu ministrstvu in je njegova zasluga, da so ustanovili v Avstriji poštne hranilnice. Ko je odstopil kot minister, so ga imenovali čez nekaj časa za bukovinskega deželnega predsednika. Po svoji upokojitvi je živel na svojem posestvu v Borovljah. Na starost je oslepel. Bil je pravičen Slovencem in osovražen od velikovških nemškutarjev. Svetila mu večna luč!

Drobtinice.

d Vezuv prenehal bljuvati. Od 12. t. m. naprej so bili izbrubi vedno slabejši in redkejši. Slednjič je še izbrubal samo pepel. Sedaj je tudi ta prenehal. Ognjenik je pokrit s temnim dimom.

d Prodaja jajc po teži. Pri nas se prodajajo jajca na komade. Naj je jajce debelo ali bolj drobno, cena mu je enaka. Po drugih krajih, zlasti na Nemškem, so začeli prodajati jajca po teži, kar je tudi bolj pravično. Navadna jajca tehtajo po 50 gramov, debela pa tudi 70 in celo 80 gramov. Ali je tedaj prav, da gre vse v en kup? Po našem mnenju naj se težja jajca tudi dražje plačujejo, ker so več vredna.

d Zanimive številke. Pogosto je slišati vprašanje, koliko je pač ljudi na svetu. Na to vprašanje odgovoriti ni mogoče, ker v mnogih delih sveta štetje ni mogoče. Vendar je izračunal svetovno statistični urad v Antwerpenu, da je bilo vseh ljudi na svetu koncem l. 1903. 1.652.503.000 in prirastek v letu 1904. je bil 24,703.000. Javni dolgori na svetu so znašali koncem l. 1903. 177.015.124.000 frankov. Samo v l. 1903. je naredil svet 5.150.512.000 frankov dolga. Vse dežele sveta so leta 1903. imele za 64.636.275.000 fr. uvoza in za 60.940.815.000 frankov izvoza. Na svetu je 30.561 parnikov z 18.326.000 tonami in 65.939 jadernic z 8.961.000 tonami. Dolžina vseh železnic sveta znaša 897.247 km, in samo v letu 1903. je bilo zgrajenih železnic za 65.299 km. Najbolj zadolžena država na svetu je Francoska. Njeni javni dolgori znašajo okrog 31 miljard. Za njo pride Angleška z 20 miljardami dolga, Rusija z $19\frac{1}{3}$ miljardami, potem Nemčija z 18 in Avstro-Ogrska s 14 miljardami dolga.

d Čuden dogodek babice. V ogerskem mestcu Nyiregyhaza je 27. m. m. doživila neka babica sledečo dogodbo: Prišel je k njej zelo elegantno opravljen gospod in jo pozval, naj gre ž njim, ker leži njegova sorodnica v porodniških bolečinah. Babica je šla ž njim in sta se v kočiji peljala v grad, oddaljen kako uro od mesta. Babica stopi v grad in jo peljejo v sobo, kjer je ležala na porodniški postelji 16 letna deklica. Vsi navzoči v gradu so imeli maske na obrazu in babica je takoj slutila temne reči. Eden navzočih pa ji je zagrozil z revolverjem, češ, da jo takoj ustreli, ako ne pomaga pri porodu. Babica je to storila in v teku noči je deklica povila dečka. V grozo babice pa je eden maskiranih navzočih novorojenčka na mestu prebodel z bodalom. Žena je za vse svoje delo dobila 200 kron. Zagrozili so ji še enkrat s smrtjo, ako da policiji kake podatke. V isti kočiji so jo nato prepeljali v mesto nazaj. Ker jo je pekla vest, je o tem dogodku naznanila policiji, ki sedaj izkuša razjasniti zadevo.

d Turška napoved vojne. Ko je turški sultan Mohamed IV. leta 1682. napovedal vojno cesarju Leopoldu I., mu je poslal napoved vojne, ki se hrani še sedaj in ki se glasi v slovenskem jeziku: „Po milosti Boga, ki caruje v nebesih, objavljamo Mi Mola Mohamed, slavni in vsemožni imperator Babilona in Judeje, Iztoka in Zapada, cesar vseh zemeljskih kraljev, cesar svete Arabije in Mavritanije, od pamтивекa proslavljeni cesar Jeruzalema, vladar razpetega Boga nevernikov, javljamo tebi cesar rimski in tndi tebi cesar poljski, kakor tudi vsem tvojim podanikom Našo najsvetejo besedo: da namavamo Mi poslati na tvojo državo vojsko in dovesti seboj 13 kraljev s 1,300.000 vojakov, pešcev in konjenikov, da brez usmiljenja s kopiti našo vojske, o kateri nimate ni ti ni tvoji zavezniki pojma pogazimo tvojo državico, prebivalce pa izročimo ognju in meču. Pred vsem zapovedujem tebi, da me pričakaš v tvoji prestolnici na Dunaju radi tega, da bi ti Mi sami mogli odsekati glavo. Mi hočemo uničiti tebe in vse tvoje pristaše, in strti z lice zemlje poslednjega gjavra. V začetku hočemo staviti vse, od malih do velikih, na najgroznejše muke, potem pa izročiti jih najsramotnejši smrti. Odvzamemo ti malo tvoje cesarstvo in zbrisati hočemo z zemlje vse stanovništvo. Tebe in kralja poljskega hočemo pustiti toliko časa na življenju, dokler se prepričata o tem, da smo mi izvršili vse, kar smo vam napovedali. — Dal v naši prestolnici Stambulu v 40. letu našega življenja in dvajsetem našega vsemožnega vladanja. — No, prišlo je malo drugače nego si mislil sultan Mohamed IV. Njegova vojska je poražena pred Dunajem in največ je k temu pomogel slavni poljski kralj Jan Sobieski.

držav pritožba za pritožbo. V diplomatskih krogih so že mislili, da je Luksemburg napovedal vojsko. Dva dni pozneje je luksemburška vlada vrnila Kruppu top s sledečim pismom: „Bodite tako prijazni ter sprejmite top nazaj. Nikakor ga ne moremo rabiti v deželi, ker strelja predaleč, tako da zgubljamo vse strelivo, ker krogle padajo v sosednje države, ki so vsled tega vzaemirjene in razdražene.“

d V divjaški Nemčiji branijo poljskim vojakom rabiti molitvenike v poljskem jeziku. Polkovnik Geleyski je bil upokojen samo radi tega, ker je prodal svoje imetje v Poznanju nekemu Poljaku. Učitelji v ljudskih šolah pretepojajo poljske otroke do krvi, ako slišijo, da govorijo poljski. Ko je govoril dne 31. marca o teh odnošajih poljski poslanec Wilczinski v nemškem državnem zboru, ga je predsednik klical k redu!

Narodno gospodarstvo.

Vinsko razstavo priredi graška občina dne 24., 25. in 26. t. m.

Avstrijski zadružni shod na Dunaju. Od 28. maja do 1. junija se vrši na Dunaju avstrijski zadružni shod. Na shodu se razpravljam za razvoj zadružništva važna vprašanja, sporočajo se marsikateri nasveti; delavci na zadružnem polju poročajo o svojih skušnjah, se medsebojno spoznavajo in cela zadružna organizacija avstrijska postane tesneja. Razun tega pa se priredé skupni izleti v zadružna podjetja in je vsakemu udeležencu tega shoda dana prilika se na licu mesta poučiti o delovanju vzornih kmetijskih zadrag. Zadružni shod se bo odslej vsako leto v drugem kraju naše države vršil. Tem zadružnim shodom, kateri se v Nemčiji že od 1. 1885 redno vsako leto v drugi državi vršijo, se ima pripisovati razvoj zadružništva na Nemškem. Natančnejša poročila daje „Zadružna zveza“ v Ljubljani.

Zadružno delovanje na Danskem. Državica Danska se nahaja na severno-zahodnem delu Evrope in obsega 38 311 m² zemlje. Dve tretjini se držita v obliki poluotoka evropskega ozemlja, eno tretjino pa zavzemajo razni manji in večji otoki. Zemlja tvori skoraj same planjave, le tu pa tam se dvigajo brezpomembni nizki griči. Rodovitnost je različna, vendar se nahaja povsod lahka peščena zemlja; obsežna močvirja najdemo sredi Jutlandske, a tudi te se skuša vedno bolj izkoristiti z zasajanjem vrb ali pa z osušenjem pretvoriti v rodovitno zemljo. Prebivalstvo šteje okroglo dva in pol milijona. Od tega se bavi 939.730 ljudi s kmetijsko panogo. — Ljudstvo ima za popolnejšo izobrazbo največje zanimanje. Vrhu ljudskih šol običa navadno še vsak kmetovalec enkrat zimski tečaj na navadnih kmetijskih šolah in kasneje tudi zimske tečaje na višjih šolah. — Kmetijskih šol ima Danska deset, tri mlekarske šole in 73 visokih šol za ljudstvo. Danske ljudske visoke šole se ne smejo zamenjati z navadnim pomenom takih šol. Te obiskuje v zimskem času lahko vsak, naj si je mož ali ženska. Pouk obsega razne stroke kmetijstva in rokodelstva, primerno za ljudstvo se navajajo najnovejše iznajdbe in napredek drugih narodov, uči se tudi verstvo in v zgodovini in slovstvu goji ljubezen do domovine. Zanimivo je, da so te šole večina last zasebnih mož ali društev, ki jim je na sreču narodni napredek, in država daje le letno podporo. Vrhu teh kmečkih šol za mladost se bavi tudi 26 ljudskih šol skoraj izključno s kmetijsko panogo. Dansko kmetijstvo je storilo v zadnjih treh letih velike korake v svojem napredku. To se

lasti zahvaliti svoji zadružni organizaciji in ljudstva v zadružni ideji, med tem največ mnogoštevilnim zadružnim mlekarnam.

Najstega stoletja se je pričela začrtvijo posojilnic, in se s tem

desetletju so se pričela za-

kupuje 20—25 odstotkov

tem svoje potrebščine

je otvorila prva za-

1065 zadružnih

11,100.000

čela mleko

prema

oga

o

04.

krav.

zo raz-

a na za-

ko število

kako more

za-to.

Najnovejše novice.

Kdo bo kandidat V. kurije? Naše uredništvo je dobilo danes dva pisma iz Spod. Štajerskega, v katerih se želi, da kandidira g. dr. Anton Korošec. Ker g. dr. Korošec ni sedaj na Štajerskem, ne vemo, kako se bo izjavil.

Sv. Ilj v Slov. gor. Zagrizeni posilnemci prve vrste: Sadu, Flucher in seveda tudi neizogibni Höltschl se zadnji čas na vse kriplje trudijo, da bi spravili čim več slovenske dece v nemško šolo, ter isto potem razširili v trorazrednico. Hvala Bogu, med našim zavednim šentiljskim ljudstvom se najde bore malo takih usmiljenja vrednih staršev, ki bi žrtvovali svoj najdražji zaklad — otroke — v žrelo našim sovražnikom. Pri mnogih hišah, katere je goreimenovana deteljica „obiskala“ v ta namen, so ti ljubezni jivi bratci naleteli na bud odporn. S posebnim veseljem so se lotili cirkniških hiš, a tu so na dveh krajinah dobili vsi trije zasluženo plačilo. Prav tako! Zares, varujmo se krivih prerokov v ovčjem oblačilu! — Na velikonočni ponedeljek je požar uničil hišo z vsem imetjem Petru Toplak v Selnici ob Muri. Ogenj so najbrže zatrosili otroci. Zavarovan je bil posestnik za malo sveto. — Tudi v Št. Ilju je na velikonočno nedeljo divjalo veliko nočurje. Okoli 4. ure popoldne so pridržali od severovzhoda črni oblaki z gromom in hudo točo. Vse je bilo pobeleno od debelo nasute toče; še drugi dan bi jo na mnogih mestih lahko z lopato basal. Na sadnem drevju, vrtovih in tudi vinogradih je napravila toča precej škode. V ponedeljek je spet ob istem času, a vendar ne tako silno padala med nevihto toča. Ubogi kmetič, že tako zarana ga tepe ledeni bič! — Slavna avstrijska vlada šentiljskih občinskih volitev noče razveljaviti, čeravno se je pri teh lanskem letu nastopalo od nemške strani kot na Turškem. Mogoče mislijo uvesti za Št. Ilj kar republiko, kakor jo imajo Francozi. Fišereder že šesto leto „gospoduje“ Šentiljanom, a bil je še le samo enkrat izvoljen županom. Res čudne razmere! — Sadno drevje tudi pri nas letos kaj lepo kaže; črešnje in hruške so že v cvetju, jablane in slive so tudi polne cvetnih popkov. Dal Bog nam lepega vremena!

Brezno. Letos je bratovska nedelja 3. po velikonočna.

Št. Ilj pod Turjakom. Pod posredovanjem podpisanega se je v Št. Ilju pri Turjaku sodniški okraj Slovenjgradec danes zadruža za rejo bikov ustanovila. Zadruža obstoji pod imenom: „Zadruža za rejo bikov pri Št. Ilju pri Turjaku“, vpisana zadruža z omejenim poroštvtvom. Zadruža ima svoj sedež v Št. Ilju pri Turjaku in obseže vso občino Št. Ilj pri Turjaku, Mislinje in Št. Vid nad Valdekom in ima namen, povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadovske pasme. Predstojništvo zadruže obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so gg.: Blaž Tovšak kot načelnik, Franc Potočnik kot namestnik, Janez Hribenik, tajnik in blagajnik, Jožef Jeromel, Janez Krajnc, Janez Mrzdvnik, kot udi; Valentín Urbanc, Janez Čas, Janez Uršič, kot namestniki. Razsodnija obstoji iz treh udov in dveh namestnikov. Izvoljeni so gg.: Pavel Rat, Jurij Rotovnik, Valentin Tovšak, kot udi, Jožef Černič, Aleks Jastrobnik, kot namestnika. Eden opravilni delež znese 10 K, pristopnina 2 K, letnina za vsako v letni zadružni spisek vpisano kravo ali telico 1 K 20 v. Dosedaj je 16 udov pristopilo. Št. Ilj pri Turjaku, dne 16. aprila 1906 — Martin Jelovšek, štaj. dežel. popot. učitelj.

Žetale pri Rogatcu. Minoli četrtek 12. t. m. zvečer ob 7. je zgorela hiša, gospodarsko poslopje in svinjski blevi posestnika Janeza Fiderška v Nadolah. Žena je zakurila za večerjo; vrele so se saje in bliskoma je bilo vse v ognju. Moža slučajno ni bilo doma in žena je komaj rešila življenje sebi in otrokom. Zgorela je tudi vsa obleka, pohištvo in v mizici shranjenih 50 K denarja.

Častni občan. Občine Griže, Petrovče, Gotovlje, Velika Pirešica, Sv. Peter v Sav. dolini in Sv. Pavel pri Preboldu so izvolile v svojih sejah gospoda dr. Mihaela Bergmanna, zdravnika v Žalcu, radi njegovega neumornega delovanja vse nad 30 let kot zdravnik in radi njegovih zaslug kot dolgoletni načelnik spodnjestajerskega hmeljarškega društva na polju hmeljarstva enoglasno svojim častnim občanom.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je te dni razposlala vsem slavnim občinskim odborom na Slovenskem sledečo prošnjo: Slavno županstvo! Tujejezični listi očitajo semintje „Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“, da zna biti gibčna.

Nam je tpriljčno ta ista povalna gibčnost pripoznati društvu „Südmarki“ in pa enemu nemških srednjih odborov. V novinah beremo namreč, da je 23. februarja t. l. občinski odbor mesta Spital ob Dravi ugodil prošnjam „Südmark“ ter dovolil imenovanemu društvu vsakoletnih 50 kron podpore. Obenem je sklenil, da kolektiv zanaprej slednje uradno pismo in listino — ki pojde če prag občinske hiše — z „Wehrschutzmarkami“, t. j. znamkami tega nemškonarodnega društva. Prepričani Vaše domoljubne volje Vas prav vladno prosimo, da posnemate gibčnost naroda, ki se mu je za svoj obstanek batil prav tako malo, kakor se nam je semtretje batil prav zelo. Dosedaj ste nas obvestili dve slovenske srenji, da vsled naše že enkratne prošnje do vseh slovenskih slavnih županstev kolukete svoje listine z našim narodnim kolekom. V ime domovinske stvari in pa, da svetite svojim podanikom z vabljivim zgledom, prosimo Vas povodom ponovljenega sklepa naše 170. vodstvene seje izza 21. marca 1906, da bi prav kmalu sklenili v prid naši slovenski narodnosti to isto, kar je špitalska občina ukreniti znala v hasek nemškemu rodu. Mi ne zahtevamo od slovenskih srenj, da bi čez noč postale češke srenje, kojim je „Osrednja češka matice“ ljuba punčica v narodnem očesu in koje ne prezira menda niti ena izmed njih. A to si pa usojamo beležiti Vam v tem pisanju, da bodimo vsaj na neutralnih slovenskih tleh naše družbe kar je moč gibčni in kar je moč energični. Te gibčnosti in te energije tudi naši narodni nasprotniki pričakujejo od nas in nas v notranjem cenijo tem bolj, kolikor bolj se bližamo imenovanima lastnostima. Slavni srenjski odbor! Udejstvimo svojim neprijateljem to njihovo opravičeno pričakovanje.

Društvena naznanila.

Tamburaški odsek „Murskega Sokola“ priredi svoj II. koncert dne 22. aprila v gostilni g. Iv. Vaupotič v Ljutomeru, s srečolovom, s šaljivo pošto, in drugimi raznimi zabavami.

Št. Ilj pri Velenju. Bralno društvo bode na občno željo, na belo nedeljo 24. t. m. ponavljalo gledališko igro „V Ljubljano jo dajmo“ in „Ne kliči vraga“. Med igrama bode poučen govor. Začetek točno ob 8. uri pop. Vstopinja: sedeži 20 kr, stojische 10 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

Frankolska posojilnica je za šol. potrebščine ubogim šolarjem na Frankolovem darovala 20 K. Za ta lepi dar se kraj. šol. svet in šolsko vodstvo iskreno zahvaljujeta.

Loterijske številke.

Dne 14. aprila.

Line	41,	46,	72,	7,	31
Trst	18,	53,	84,	35,	90.

Zahvala.

Pretužnim srecem naznajamo, da je dne 10. t. m. po kratki in mučni bolezni mirno sprevoden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče in brat

Anton Zemlič

v 72. letu. Za mnogoštevilne dokaze prisrčnega sočutja našega dragega rajnika izrekamo najiskrenejšo zahvalo posebno vlč. duhovnikoma, sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem, kateri so ga spremļali k večnemu počitku.

Murščak, dne 17. aprila 1906.

Žalujoči ostali.

Hranilno in posojilno društvo pri Sv. Emiliusovem svoj

občni zbor

dne 26. aprila ob 7. uri zjutraj v kapelji s sledečim vsporedom:

- Predložitev letnega računa;
- Izvolitev načelstva.
- Izpremenitev pravil.

Načelstvo.

Nova hiša z opeko pokrita se voda zavoljo preselitve na Libanji blizu Ormoža ob okrajski cesti Ormož-Ljutomer z majhnim posestvom ulizu i oral vred. Hiša ima gostilno, dotedno pravico 3 sobe, 1 prodalnico, pivnico, klet, hlev za krave in svinje. Najboljše za obrtnika — gostilničarja. Ugodna cena z vsemi izblivostimi 400 K — brez istih 3200 K, 400 K je hraničnega dolga. Plačilni pogoji po dogovoru. Vprašati pri posestniku Ivan Lukmanu na Libanji, pošta Ivanjkovi pri Ormožu.

Kolarski učenec se takoj sprejme pri Gašparju Trunkl v Slov. Bistrici. 295 1

Pridna dekla, če ravno z otrokom, se sprejme v pošteno službo. Naslov pove upravnštvo. 294 1

Urarskega učenca z dobrimi šolskimi spričevali sprejme takoj M. Ilger, Maribor. V hiši dobi hrano in stanovanje. 296 3

Pekarja pri Mariboru se da v v najem. Pojasnila da Jožef Lešnik, krčmar, Sv. Miklavž, Hoče. 290 2

Nova hiša s 3 sobami, 2 kuhinjami, 12 let davka prosta, z gospodarskim poslopjem, vrtom za zelenjavo in studencem se po ceni proda v Studencih št. 170 pri Mariboru. 184 2

Majhna pritlična hiša, pred 5 leti solidno zidana, z vrtom, tik mesta Celja se takoj proda. Plačilni pogoji zelo ugodni. Plačati je eno tretjino cene v gotovini takoj, ostanek se lahko v mesečnih obrokih odplačuje. Vse podrobnosti se izvejo v pisarni dr. Ivana Dečka, odvetnika v Celju. 282 2

Krojaškega pomočnika takoj sprejmem za naročena in sejmska dela. Dela bo vedno. Jožef Verdnik, krojaški mojster v Slov. Bistrici št. 88. 277 1

Posestvo v obsegu šest oralov in 843 sestnjev, v občini Jelovec, dve uri od Maribora, se proda. Več se izve v upravnštvo tega lista. 279 1

Cerkovnik se takoj sprejme v Zavrču pri Ptuj; on dobi mesečno plačo po dogovoru, stanovanje in hrano. Tirja se trezno in pošteno obnašanje. Oglastiti se more pismeno ali osebno pri farnem orglavcu Dragotinu Faissu. 280 1

Omara-ledenica, pripravna za gostilno ali večje gospodarstvo, se proda. Kje, pove upravnštvo. 286 1

Priden učenec iz poštene hiše z dobrimi spričevali se sprejme. — M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom in semenji v Mariboru. 263 1

Vsako mizarsko delo, tudi najfinješje, izvršuje po ceni Alojzij Poš, mizarski mojster v Rogatcu na glavnem trgu. 221 1

Kateri zakonski bi hoteli sprejeti 3¹/₂ letnega fanteka za svojega? Pisma se pošljajo na upravnštvo „Slov. Gospodar“ pod L. Č. 260 1

Trgovski učenec se sprejme pri tvrdki Al. Pinter v Slovenski Bistrici 256 2

Enonadstropna hiša nese mnogo stana, lokal za trgovino, 2 veliki kleti, se po ceni proda. Vpraša se naj: Bankalarigasse 4. 237 6

Štamplje iz kavčuka, modele za predtiskarie, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 757 45-80

Med. 250 kg iztočenega ajdovega medu, 1 kg po 1 K 20 v. Kdor vzame 40 kg skupaj, dobi po 1 K 10 v. — 35 plemenjakov mera 17×23·5 mm, cena pri čebelnjaku. Prodaja Jakob Lube, Formin, pošta Moškanjci niže Ptuja. 278 1

Častno priznanje Maribor 1885.

Največjo izbiro

**cvetličnega,
travnega,
deteljnega,
poljskega
in gozdnega
semenja**

priporoča
v najboljši kvaliteti
povsod znana trgovina s
semenjem

M. Berdajs
v Mariboru

na Sofijinem trgu (na oglu
gradu).

Natančni cenik je zastonj
173 na razpolago. 4

Podobice

male in večje, zobčaste
in gladke

— dobite prav po ceni —

v prodajalni Cirilove
tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice
so v 34 različnih vzorcih na
prodaj.

SLOVENSKI GOSPODAR.

Slovenci!

Spominjajte se ob raznih prilikah naše dične, prepotrebne šolske družbe sv. Cirila in Metoda!

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTVOV. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI. ZA VSE V SNAZENJE :: IZROCENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 11

Kemična pralnica

urejena z najnovješimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakodnevišnjih oblek itd. ::

Posojilnica v Slovenski Bistrici

registr. zadruga z neomejeno zavezom

vabi vse zadružnike na

redni občni zbor

v četrtek, dne 26 aprila 1906 ob 1. uri popoldne v zadružnih prostorih Narodnega doma v Sl. Bistrici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni nasveti.

Načelstvo.

V najem se dajo

po ogonih njive ob Vinde navski cesti (poprej Jože Stark) Več se pozvá pri Posojilnici v Mariboru. 291 1

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Poljski malec

(sadro, gips)

• najboljše gnojilo •

258 1 priporoča

M. BERDAJS,
trgovina z mešanim blagom in
semenjem
Maribor,
na Sofijinem trgu (v gradu).

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje! 440 52-89

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih bolezni ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslov: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledenca (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripcasti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, katari in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledenca, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje načrnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

čust! Naroči! Ne bo ti in!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medyatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakvrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbji; in 3. zavarovanja za nižje avstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter posstreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

14 24-8

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Otvoritev nove prodajalne.

P. n. prečastitemu občinstvu si usojam uljudno naznaniti, da sem otvoril dne 7. aprila t. l. v lastni hiši pod trgovsko sodnijsko vpisano tvrdko

M. E. Šepc, v Mariboru, Grajski trg št. 2 (Burgplatz 2)
,,K novemu mostu“

od gospodov Albert Schuster in Vilko Weixl peljano

**prodajalno z modnim, manufakturnim, platnenim, suknenim, drobnim
in konfekcijskim blagom kakor z raznimi krojaškimi potrebščinami.**

Ker sem v zvezi le s prvorstnimi domače in tujedežnimi tovarnimi in ker sem nabavil ugodno in mnogo izborne dobrega zgoraj navedenega blaga, bom tudi vsakterega p. n. kupca popolnoma zadovoljil. Priporočam torej p. n. občinstvu pogledati mojo celo novo in dobro razvrščeno zalogo blaga. Zagotavljam brezkonkurenčne in nizke cene ter solidno postrežbo brez usiljevanja.

Z velespoštovanjem

M. E. Šepc.

Maribor, meseca aprila 1906.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadružo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“ v Mariboru, Koroška cesta štev. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške. 713 51—29

Anton Sumrek

— podobar in pozlatar v Celju —

225 10—4 Graška cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor slavnemu občinstvu

za napravo in popravilo oltarjev v raznih slogih ter vsakovrstnih svetniških podob

kakor sploh vse v to stroko spadajočih del. Dела so priznane umetniško dovršena in cene nizke!

Razpis službe občinskega tajnika

— v občini Sv. Krištof nad Laškem. —

Prošnje so vložiti do 1. maja 1906. — Prosilec mora biti več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Plača 80 K na mesec in prosto stanovanje.

Natančnejša pojasnila daje podpisano županstvo.

Občina Sv. Krištof,
dne 31. aprila 1906.

Zupan: Karol Šunta.

Izginil je

mesecea oktobra 1. 1903 neznano kam dvanaestleten deček Andrej Centrih (tudi Dobrovnik). Kdor si vedel kaj o njem, naj naznani očetu Andreju Centrih, mašnisti v Velenju. 288 2

Barthelnov apnenec

258 za pašo (pičo) 1
se dobi v najboljši kvaliteti pri M. Berdaju, — trgovcu v Mariboru, — na Sofijinem trgu v (gradu),

Ker hočem zmanjšati svojo veliko zalogo izgotovljenih

nagrobnih kamnov

289 3 iz granita, sienita, labradorja belega in sivega marmorja itd.

prodajam letos iste po izvaredno nizki ceni.

Vsakdo si lahko ogleda mojo zalogo, ne da bi ga silil h nakupu.

Strogo solidna postrežba! Brezkonkurenčne cene!

I. F. Peyer,

= kamnoseški mojster =

Maribor ob Dr.

Izvrstno žimo

v vseh vrstah in razne cene 258 priporoča 1

M. BERDAJS, — trgovec v Mariboru — na Sofijinem trgu (v gradu).

Pozor!

Kdor hoče za praznike ne samo lep, ampak tudi trpežen in fini

klobuk

po nizki ceni dobiti, naj ga kupi priznemu klobučarju

Francu Jankovič

192 v Vitanju. 6

Tam se najdejo klobuki vsake vrste in domačega dela.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

Sv. Marka

Te glasovite in nedakriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in sporno pri želodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krč. Pospešujejo in zboljujejo prehav, čistijo kri in črva. Preženo velike in male gliste ter vse glezne izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hriпavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezne na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrзlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

488 20—13

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja uprej ali pa povzame. Manj kot ena dvajstorka se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat	(12 steklenic)	4 K.
2 duata	(24 steklenic)	8 K.
3 duate	(36 steklenic)	11 K.
4 duata	(48 steklenic)	14 80 K.
5 duatov	(60 steklen.)	17— K.

Imam na tisoči priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vsphem rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretnič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1380.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne
krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi
vsakovrstne druge svetinje.